

Suomen Maantieteellinen Seura – Geografiska Sällskapet i Finland

Toimintakertomus vuodelta 2018

Vuosi 2018 oli Suomen Maantieteellisen Seuran 131. toimintavuosi. Maantieteen päivät järjestettiin lokakuussa Helsingin yliopistossa teemalla ”*Tulevaisuuden maantieteet*”. Tapahtumassa käytiin aktiivista keskustelua kotimaisesta maantieteen tutkimuksesta ja opetuksesta.

1. Hallitus

Suomen Maantieteellisen Seuran hallituksen kokoonpano oli vuonna 2018 seuraava:

Puheenjohtaja	Venla Bernelius	(2017-2019)
Varapuheenjohtaja	Niko Humalisto	(2016-2018)
Sihteeri	Aliisa Priha	(2018-2019)
Tilinhoitaja	Olli Ruth	(2016-2018)

Muut hallituksen jäsenet

Tom Blom	(2018-2020)
Jan Hjort	(2017-2019)
Anna-Maija Kohijoki	(2017-2019)
Ilkka Ratinen	(2017-2019)
Mikko Joronen	(2018-2020)
Mikko Weckroth	(2018-2020)
Ilkka Pyy	(2018-2020)

Seuran notaarina toimii Markus Jylhä ja opiskelijaedustajana Marisofia Nurmi Helsingin yliopistosta. Seuralle valittiin vuoden 2019 hallitus vaalikokouksessa Helsingin Kumpulassa 11. joulukuuta 2018. Vaalikokouksessa seuran puheenjohtajaksi valittiin Maria Merisalo, varapuheenjohtajaksi Venla Bernelius ja sihteeriksi Anu Hietamies. Vuonna 2019 tilinhoitajana jatkaa Olli Ruth ja hallituksen jäseninä jatkavat Tom Blom, Jan Hjort, Anna-Maija Kohijoki, Ilkka Ratinen, Ilkka Pyy ja Mikko Joronen. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Ville Savoranta. Seuran opiskelijaedustajaksi valittiin Marisofia Nurmi Helsingin yliopistosta.

2. Seuran kokoukset

2.1 Vuosikokous

Vuosikokous pidettiin 27. helmikuuta 2018 Kumpulan kampuksella Helsingissä. Vuosikokouksen yhteydessä keskusteltiin Seuran vuoden ohjelmasta ja seuran tulevasta toiminnasta.

2.2 Vaalikokous

Vaalikokous pidettiin 11. joulukuuta 2018 keskustakampuksella Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja vahvistettiin vuoden 2019 hallituksen kokoonpano. Toimintavuoden aikana hallitus kokoontui viisi kertaa (hallituksen kokoukset 823–827). Hallituksen kokouksista ei maksettu kokouspalkkioita, ainoastaan matkakulut korvattiin.

2.3 Hallituksen kokoukset

Hallituksen kaikissa viidessä kokouksessa keskusteltiin julkaisusarjojen tilanteesta, talustilanteesta, jäsenasioista sekä muista seuran ajankohtaisista asioista. Vuoden ensimmäinen kokous järjestettiin helmikuussa (nro 823). Kokouksessa keskusteltiin erityisesti seuran tieteellisten julkaisujen nykytilanteesta ja kehittämisestä sekä jatkuvasta vuorovaikutuksesta kustantajan ja sarjojen välillä. Kokouksessa pohdittiin seuran jäsentilannetta ja todettiin, että jäsenhankintaan on panostettava myös alkavalla toimikaudella. Tämän lisäksi päätettiin puoltaa seuralle toimitettua kannanottopyyntöä koskien ylioppilaskirjoitusten uutta pisteytystyökalua sekä selvitettiin, kuinka EU:n uusi tietoturva-asetus vaikuttaa seuran toimintaan. Asetuksen voimaantulo on huomioitu seuran toiminnassa ja puheenjohtaja ovat allekirjoittaneet uuden tietoturvasopimuksen.

Kokouksessa nro 824 huhtikuussa keskusteltiin vuoden 2018 Maantieteen päivistä ja mahdollisuudesta panostaa uusien jäsenten rekrytointiin päivien yhteydessä. Päätettiin ottaa selvää, olisiko seuran jäsenillä mahdollista osallistua päiville edullisempaan hintaan – mahdollinen alennus voisi toimia kannustimena seuraan liittymiselle. Lisäksi keskusteltiin kampuksittain tehtävästä seuran markkinoinnista ja markkinointimateriaalin tuottamisesta.

Kolmannessa kokouksessa (nro 825) keskusteltiin seuran nettisivujen tilanteesta ja niiden uudistamisesta. Päätettiin, että notaari selvittää mahdollisuuksia saada taloudellista avustusta nettisivujen päivittämistä varten. Käsiteltävänä oli myös seuran ja Versus-hankkeen välinen yhteistyö. Kokouksessa päätettiin, että Maantieteen päivien yhteydessä jaetaan Ragnar Hult -mitali.

Kokouksessa nro 826 keskusteltiin maantieteen päivillä jaettavista mitaleista, tähän mennessä palkittujen sukupuolijakaumasta sekä siitä, että seura voisi tulevaisuudessa teettää lisää mitaleja. Lisäksi käsiteltävänä oli seuran resurssien nykytila. Todettiin, että rajallisten resurssien ja toimijoiden vähäisen lukumäärän vuoksi on tarpeellista miettiä seuran sisäistä työnjakoa ja sitä, millaisiin asioihin seuran toiminnassa halutaan keskittyä.

Vuoden viimeisessä hallituksen kokouksessa (nro 827) jatkettiin keskustelua seuran resursseista sekä vastuunjaosta hallitusten jäsenten ja aktiivien kesken. Lisäksi puhuttiin Versuksen tulevaisuudesta, alustan kustannustoiminnasta sekä toiminnan mahdollisuuksista laajeta tulevaisuudessa. Fennian Päätoimittaja Kirsi-Paoliina Kallio osallistui kokoukseen puhelinyhteydellä. Todettiin, että Fennian tämän vuoden julkaisu-aikataulu on pitänyt ja toimintaa voidaan pitää kokonaisuudessaan onnistuneena. Päätoimittajan kanssa käytiin keskustelu lehden kustannusten kattamisesta. Terran osalta käsiteltävänä oli vanhojen julkaisujen varastointi sekä kansainvälisten artikkeleiden käännettynä uudelleenjulkaiseminen.

3. Jäsenasiat

Seurassa oli vuosijäseniä 511 henkilöä, joista jäsenmaksusta vapautettuja jäseniä 28.

Seuran notaari on päivittänyt jäsenrekisteriä, ja kynnystä seuran ja jäsenistön välillä on pyritty madaltamaan entisestään. Pääkontaktit jäsenille ovat sihteeri ja notaari.

Vuoden 2018 aikana seuran tavoitteena oli kehittää jäsenhankintaa aktiivisesti. Uusien opiskelijoiden tavoittamiseksi luotiin markkinointimateriaali, jonka avulla seuran toiminnasta tiedotettiin kaikilla eri kampuksilla. Lisäksi panostettiin jäsenhankintaan Maantieteen päivien yhteydessä. Maantieteen päivien jäsenhankinta onnistui hienosti, sillä päivien aikana seuraan liittyi kolmekymmentä uutta jäsentä. Täten jäsenhankintamenettely, jossa Maantieteen päiville ilmoittautumisen yhteydessä osallistumismaksusta saa alennuksen, voidaan todeta toimivaksi ja menettelyn jatkaminen tulevaisuudessa toivottavaksi.

4. Talousasiat

Seuran tilinhoitajana toimi Olli Ruth. Aktiivinen vuoropuhelu julkaisusarjojen päätoimittajien kanssa katsotaan tärkeäksi tekijäksi sekä sarjojen toiminnan että Seuran talouden kannalta.

Julkaisutoiminnan avustusta käytettiin Fennian ja Terran julkaisemiseen. Seuran lehtiä, myös vanhoja numeroita, on voinut ostaa Tiedekirjasta (Snellmaninkatu 13, Helsinki). Seuran järjestötoiminta rahoitettiin jäsenmaksuista kertyneillä tuloilla. Jäsenmaksu oli vuonna 2018 42 euroa ja uusien opiskelijajäsenien ensimmäisen jäsenvuosi on 10 euroa. Hallituksen kokouksissa on käyty aktiivista keskustelua jäsenhankintaan panostamisesta.

Seuran toiminnantarkastajana toimi YTT Yrjö Myllylä ja varatoiminnantarkastajana FT Rami Ratvio Helsingin yliopistosta.

Hallitus on kokouksissaan keskustellut seuran resursseista ja toimijoiden vastuunjaosta. Toimikauden aikana on tiedostettu, että rajallisten resurssien ja toimijoiden vähäisen lukumäärän vuoksi on tarpeellista miettiä seuran sisäistä työnjakoa sekä sitä, millaisiin asioihin seuran toiminnassa halutaan keskittyä. Lehtien julkaisun ohella seuran rooli kannan ottajana ja maantieteen perinteen vaalijana nähdään tärkeänä. Toimikauden aikana on todettu, että vuoden 2019 aikana tulee pohtia olemassa olevien resurssien strukturoidumpaa keskittämistä sekä luopua niistä tehtävistä ja kanavista, joita ei pidetä seuran toiminnan kannalta mielekkäinä.

5. Seuran toiminta

5.1 Julkaisutoiminta

Vuonna 2018 Fennian päätoimittajana toimi Kirsi Pauliina Kallio Tampereen yliopistosta, Reflections-osaston vastaavana toimittajana James Riding Tampereen yliopistosta ja toimitussihteerinä Hanna Salo Turun yliopistosta. Toimitustyön tukena toimi kansainvälinen toimituskunta (Editorial Board). Fennia on maantieteen alalla korkeatasoinen kansainvälinen tiedejulkaisu, joka avoimena verkkolehdenä on laajasti tutkijoiden saavutettavissa ympäri maailman. Vuonna 2018 ilmestyivät Fennian niteet 196:1 ja 196:2, joissa julkaistiin kolme pääkirjoitusta, kahdeksan originaalia tutkimusartikkelia, kolme artikkelia osastossa Reviews and Essays sekä 11 Reflections-osaston keskustelevaa kommentaaria. Kommentaareista yhdeksän liittyi Nick Gill'n julkaistuun Fennia-luento (mukaan lukien kolme vertaisarvioijan kommenttia) ja kaksi William Waltonin artikkeliin (avoimen vertaisarvioinnin kommentaarit).

Seura oli toimikaudella aktiivisesti mukana Versus-verkkojulkaisun toiminnassa, yhdessä Alue- ja ympäristötutkimuksen seuran ja Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seuran kanssa. Venla Bernelius, Hannu Linkola ja Kirsi Pauliina Kallio nimitettiin Versuksen toimituskuntaan pysyväisjäseniksi, SMS:n, Terran ja Fennian edustajina. Seura on myös tukenut Versuksen toimintaa Maantieteen päivien yhteydessä.

Seura oli toimikaudella aktiivisesti mukana Versus-verkkojulkaisun (AYS, SMS ja YHYS) toiminnassa. Venla Bernelius oli kauden 2018 mukana hankkeen toimituskunnassa seuran edustajana. Seura on myös tukenut Versuksen toimintaa tekemällä Maantieteen päiville tilaa sen ohjelmalle.

Terran päätoimittajana toimi FT Hannu Linkola ja toimitussihteerinä FM Evi-Carita Riikonen. Kirjallisuustoimittajana toimi FM Mikko Itälähti. Terra on maantieteen kotimaankielinen pääjulkaisukanavana. Kaikkien artikkelien, datankuvausartikkelien ja katsausten käsikirjoitukset käyvät läpi nimettömän, toimituksen ulkopuolisten asiantuntijoiden ennakoarvioinnin. Vuoden 2018 aikana Terra siirtyi Open Access -julkaisuksi, ja jatkossa se tulee ilmestymään samanaikaisesti sekä paperisena että digitaalisena versiona. Digitaalinen versio on saatavilla osoitteessa terra.journal.fi, josta tehtiin vuoden 2018 kuluessa myös Terran varsinainen kotisivu. Myös vertaisarviointiprosessi toteutuu sähköisen alustan kautta. Open Accessiin siirtymisestä huolimatta paperisen lehden merkitystä pidetään kuitenkin edelleen suurena, sillä se tavoittaa osan lukijakunnasta virtuaalista versiota tehokkaammin.

Vuonna 2018 ilmestyi Terran 130. vuosikerta (130: 1–4), joka sisälsi 4 pääkirjoitusta, 6 tutkimusartikkelia, 2 katsausta, yhden opetusidean, 4 haastattelua sekä runsaasti useita keskustelupuheenvuoroja, uutisjuttuja ja kirja-arvosteluja. Terran numero 130: 4 oli yliopistonlehtori Petteri Muukkosen (Helsingin yliopisto) toimittama teemanumero, jonka otsikkona oli ”Geoinformatiikka yhteiskunnassa”.

Vuosi oli kaikkiaan työläs sähköisen alustan kehittämisen sekä pitkälle kesään huonona jatkuneen käsikirjoitustilanteen takia. Vuosikerta ilmestyi pahasti myöhässä ja viimeinen numero viivästytti tammikuun 2019 alkuun.

Terraa ehdotettiin elokuussa ylennettäväksi TSV:n ylläpitämän Julkaisufoorumin tasolle 2. Seura puolsi ehdotusta avaten samalla keskustelun myös Fennian luokituksesta. Terran luokituksen nosto vahvistettiin joulukuussa 2018, ja uusi luokitus tulee voimaan 1. tammikuuta 2019. Luokituksen nousun sekä OA-saatavuuden ansiosta Terran käsikirjoitustilanteen uskotaan olevan jatkossa parempi. Vuoden 2018 lopussa lehteen tarjottiin jo useita artikkelikäsikirjoituksia.

Sekä Fennia että Terra ovat käyttäneet julkaistuissa tutkimusartikkeleissaan TSV:n myöntämää vertaisarviointitunnusta, merkinä vertaisarviointimenettelystä käsikirjoituksen hyväksymisprosessissa. Seuran lehtien korkeatasoisuudesta kertoo se, että seura käsittelee vuosittain useita uudelleenjulkaisupyynnöitä Terrassa ja Fenniassa julkaistun aineiston uudelleen julkaisemiseksi.

5.2 Maantieteen päivät

Vuoden 2018 Maantieteen päivät pidettiin Helsingissä 25.-26.10.2018. Pääpuhujina olivat prof. Prof. Rhys Jones (*Governing the future and the search for spatial justice*) sekä Prof. Jan Hjort (*What is next in Physical Geography?*).

Maantieteen päivien järjestelytoimikuntaan kuuluivat Helsingin yliopiston maantieteiden osasto ja Suomen Maantieteellinen Seura. Keynote-luentojen ohella maantieteen päivillä pidettiin suuri määrä maantieteen ja

aluetieteen tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden esitelmiä ajankohtaisista tutkimustuloksista ja -hankkeista sekä keskusteltiin erilaisissa teemaryhmissä ja paneelikeskusteluissa. Lisäksi opiskelijat otettiin huomioon aktiivisemmin kuin aiempina vuosina ja heille oli suunniteltu erikseen omaa ohjelmaa, mm. pecha kucha -tilaisuus.

5.3 Tunnustukset

Seura palkitsi Maantieteen päivillä Sirpa Tanin Ragnar Hult -mitalilla.

Seura kutsui vuoden parhaan pro gradu -tutkielman kilpailuun mukaan kunkin maantieteen laitoksen parhaat opinnäytetyöt kuluneelta lukuvuodelta 2017–2018. Kilpailuun vastaanotettiin ehdotuksia sekä opinnäytetyön tekijöiltä että ohjaajilta. Kilpailuun lähetetyt työt arvioitiin kaikki korkeatasoisiksi, ja ne kattoivat laajasti maantieteen ja aluetieteen monipuolisia tutkimuskenttiä. Monissa graduissa oli yhdistelty ennakkoluulottomasti erilaisia menetelmiä ja työt oli laadittu huolella, aikaa ja vaivaa säästämättä. Seura valitsi voittajatyöksi palkita Ville Kellokummun ja hänen työnsä Depolitisaatio ja kaupunkitilan poliittinen talous: Oulun keskustavision 2040.

5.4 Kansainvälinen toiminta ja muut edustukset

Seuralla on toimintavuoden aikana ollut edustus muun muassa seuraavissa organisaatioissa ja tilaisuuksissa:

- Suomen Akatemian biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunnassa maantiedettä edustaa prof. Alfred Colpaert Itä-Suomen yliopistosta.
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksessa maantiedettä edusti FT Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen (Tampereen yliopisto) ja varajäseneksi FT Kirsipauliina Kallio (Tampereen yliopisto)
- Maantieteen päivillä Helsingissä Seuraa edusti puheenjohtaja Venla Bernelius
- Maantieteen kansainvälisen unionin (IGU) Suomen kansalliskomiteassa Seuraa edusti Venla Bernelius. Varajäsenenä toimi FT Olli Ruth.
- IGU:n kansainvälisessä toiminnassa Seuraa edustaa prof. Markku Löytönen.
- Seura on jäsenenä EASE (European Association of Science Editors) -verkostossa. Fennian päätoimittaja toimi seuran yhteyshenkilönä.
- Seura on Euroopan Maantieteellisiä Seuroja yhdistävän EUGEO -järjestön jäsen. Seuran yhteyshenkilönä toimi FT Tino Johansson. Suomen ikiroutatutkimuksen ja -tekniikan kansalliskomiteassa Seuraa edusti prof. Jan Hjort.
- Seura on jäsenenä I.A.G. (International Association of Geomorphologists) -järjestössä, jonka kokouksissa Seuraa on edustanut emer. prof. Jukka Käyhkö.
- Svenska litteratursällskapet i Finland-seuran Delegation för den svenska litteraturens främjande -jaostossa edustajana on Christina Ruth.

6. Tiedottaminen

Viestinnän vastuuhenkilöinä toimivat puheenjohtaja, notaari ja sihteeri. Hallituksen sisäistä tiedotusta toteutettiin sähköpostin ja hallituksen intranetin kautta. Hallituksen intranet toimii samalla myös Seuran dokumenttien sähköisenä arkistona. Seuran jäsenviestintää pyrittiin kehittämään vuoden aikana ja Seuran hallituksen viestintäryhmä piti kokouksen viestinnän edistämiseksi. Seuran verkkosivuille ja Facebook-sivuille pyrittiin päivittämään aktiivisesti ajankohtaisia maantieteen tapahtumia ja julkaisuja. Seuran hallitus otti kantaa ajankohtaisiin teemoihin. Sihteeri pyrki vahvistamaan hallituksen ja julkaisusarjojen välistä vuoropuhelua.

Loppukatsaus

Seuran hallitus, sihteeri ja notaari tekivät tiivistä yhteistyötä seuran toiminnan kehittämiseksi ja maantieteellisen tutkimuksen tukemiseksi. Maantieteen päivillä keskusteltiin aktiivisesti maantieteen ajankohtaisista teemoista.

Seuran julkaisuissa ilmestyneet artikkelit edustavat kirjossaan hyvin maantieteen laajaa tutkimuskenttää.

Lopuksi Suomen Maantieteellinen Seura haluaa nöyrimmin kiittää jäseniään sekä kaikkia niitä yhteisöjä ja yksityishenkilöitä, jotka toimivat vuoden 2018 aikana Seuran sekä sen tarkoitusperien ja toimintahankkeiden edistämiseksi.

ALIISA PRIHA
SMS:n sihteeri